

Aan

Afschrift aan

Nota

Datum
09-02-2009
Ons kenmerk
937101
Opsteller
yvonne blom
Bijlage

Onderwerp
Wet Tijdelijk Huisverbod

Inleiding

Op 1 januari 2009 is de wet 'Tijdelijk Huisverbod' in werking getreden. Het Regionaal College heeft er voor gekozen om binnen de veiligheidsregio Haaglanden een eenduidige aanpak te hebben van het huisverbod. Goede hulpverlening aan alle betrokkenen was hierbij een vereiste. Om dit alles goed te kunnen organiseren is er voor gekozen de wet per 2 maart binnen de veiligheidsregio Haaglanden van start te laten gaan.

In deze nota staat toegelicht:

- Wet huisverbod
- Samenwerking regio Haaglanden
- Bestuurlijke consequenties voor de gemeente Delft
- Hulpverlening - crisisinterventie
- Zorgaanbod tijdens het huisverbod met specifieke taak gemeente Delft
- communicatie
- Financiële consequenties

De wet huisverbod

De wet tijdelijk huisverbod geeft de mogelijkheid een huisverbod op te leggen aan degene van wie een dreiging van huiselijk geweld uitgaat. Doel hierbij is om huiselijk geweld (in een vroeg stadium) te stoppen. Tevens is het een duidelijk signaal aan de uithuisgeplaatste dat de samenleving het geweld niet accepteert.

Het verbod houdt in dat de uithuisgeplaatste gedurende bepaalde periode – in eerste instantie tien dagen – zijn/haar woning niet mag betreden en ook geen contact mag opnemen met zijn/haar huisgenoten. Hierdoor wordt de veiligheid van achterblijvers vergroot. Zij krijgen een adempauze die benut kan worden om de juiste hulpverlening op gang te brengen. .

Samenwerking regio Haaglanden

Binnen de veiligheidsregio Haaglanden is gekozen voor een gemeenschappelijke aanpak. Hiervoor is een stuurgroep Tijdelijk Huisverbod opgericht. Deze heeft tot taak gehad een eenvormige regeling

te treffen over rol en werkwijze van de hulpverleningsorganisaties bij de toepassing van het huisverbod, de mandatering en de juridische aspecten

Bestuurlijke consequentie gemeente Delft

Met de nieuwe wet worden een aantal nieuwe bevoegdheden en taken gevestigd voor de burgemeester¹. Binnen het Regionaal College is besloten tot een ondertekeningsmandaat en machtiging van enkele taken. De burgemeester mandateert hiermee opgeleide hulpofficieren van justitie tot ondertekening van de beschikking 'opleggen huisverbod' en het uitvoeren van enkele taken.

Gemeentelijke implementatie

De taken van de burgemeester en de toeleiding naar de zorg worden opgenomen in een procesbeschrijving en toelichting die als bijlage bij deze nota zijn gevoegd.

De taken van de burgemeester bij de besluitvorming over het wel of niet opleggen van een huisverbod en eventuele intrekking of verlenging zijn daarnaast beknopt beschreven in de bijlage "Korte Handleiding Wet tijdelijk Huisverbod voor de burgemeester". Dit document is bedoeld als een beknopte werkinstructie voor de (loco)burgemeester.

De ambtelijke coördinatie wordt ondergebracht bij het programma Wonen Zorg en Welzijn met de aanwijzing van een *procesregisseur gemeente*. Er is hierbij samenwerking met het programma Veiligheid. Per geval adviseert de procesregisseur gemeente de betrokken bestuurders over het huisverbod en het zorgtraject.

Hulpverlening – crisisinterventie

De politie heeft gesteld dat bij het vaststellen of een huisverbod wordt geïndiceerd, altijd een hulpverlener aanwezig moet zijn.

De medewerker van de crisisdienst Huisverbod is 7 dagen in de week, 24 uur per dag, voor heel Haaglanden bereikbaar. De medewerker komt binnen een met de politie afgesproken tijdsbestek ter plaatse en heeft daar twee taken:

- ondersteunen van Hulpofficier van Justitie bij het invullen van het risicotaxatieinstrument;
- dempen van het conflict tussen de betrokkenen, het geven van informatie over het huisverbod en het maken van vervolgafspraken over de te volgen hulpverlening.

Zorgaanbod tijdens het huisverbod met specifieke taak voor Delft

Tijdens het huisverbod is het van belang dat er een duidelijk, op elkaar aansluitend, zorgaanbod is.

¹ Zie voor een overzicht van de bevoegdheden en taken de bijlage. In de bijlage is tevens aangegeven voor welke taken machtiging is verstrekt aan de aangewezen HovJ's.

Als centrumgemeenten is Delft verantwoordelijk om, vanuit het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG, in Delft ondergebracht bij 'Meldpunt Bezorgd?'), de inrichting van zorg rondom het huisverbod vorm te geven. De grootste verandering is de opzet van de 24 uren bereikbaarheid vanuit de nieuwe crisisdienst. Deze crisisdienst is een samenwerkingverband tussen de 7 verschillende maatschappelijk werk organisaties binnen Haaglanden. Door samenwerking kan een dekkend netwerk aangeboden worden.

Na de eerste crisisinterventie zal de hulpverlening zo snel mogelijk worden doorgeleid naar het Meldpunt Bezorgd? alwaar de juiste hulp voor alle betrokkenen lokaal wordt ingeschakeld. Er zijn verschillende hulpverleningspartijen binnen Delft bij de uitvoering betrokken. Stichting Kwadraad begeleidt de achterblijvers. Er is ook aan Stichting Kwadraad gevraagd de uithuisgeplaatsten te begeleiden maar zij kunnen deze dienst op dit moment nog niet leveren. Reclassering Nederland zal nu voor 2009 gevraagd worden de uithuisgeplaatsten te begeleiden. Aan het eind van 2009 zal er een evaluatie plaats vinden om te kijken of deze dienst alsnog overgenomen gaat worden door Stichting Kwadraad. Bureau Jeugdzorg zal de begeleiding van de kinderen op zich nemen. Om de hulp doeltreffend te laten verlopen zijn duidelijke samenwerkingsafspraken gemaakt².

Op dag acht van het huisverbod wordt door het Meldpunt Bezorgd? een advies voor de burgemeester geschreven op basis waarvan deze kan besluiten het huisverbod met 18 dagen te verlengen. Mocht dit het geval zijn zal de hulp in de context van het huisverbod eenmalig 18 dagen worden voortgezet.

Nadat de periode van het huisverbod is beëindigd zal de reguliere zorg de betrokkenen verder begeleiden. Deze zorg valt dan niet meer onder de verantwoording van de centrumgemeente maar is een lokale aangelegenheid.

Uiteraard zal er, zowel tijdens het huisverbod als daarna, zeer nauw worden samengewerkt met voor de betrokkenen relevante andere hulpverleningsorganisaties zoals 'De Waag', 'Op de Rails' de GGZ etc.

Communicatie

De communicatie is binnen de veiligheidsregio Haaglanden opgepakt waarbij er goede afstemming is met de Politie Haaglanden, het Openbaar Ministerie en de beide Advies en Steunpunten Huiselijk Geweld (Delft en Den Haag).

De communicatie over het tijdelijk huisverbod valt uiteen in twee delen;

Interne communicatie

² Zie voor een overzicht de bijlage 'werkafspraken hulpverlening tijdelijk huisverbod'

Hierbij gaat het om de communicatie binnen de regio, de burgemeesters, openbare orde en veiligheids beleidsmedewerkers en de beleidsmedewerkers zorg. Daarnaast is het belangrijk de verschillende deelnemende organisaties en partners te betrekken en te informeren over het verloop van het proces rondom het huisverbod. De Stuurgroep levert de inhoud aan voor de communicatiemiddelen en –activiteiten en informeert over relevante ontwikkelingen (resultaten, start deelprojecten etc.).

Externe communicatie

Hierbij gaat het om de communicatie gericht op de uithuisgeplaatsten en de achterblijvers (partner en of kinderen), de inwoners en de pers in de regio Haaglanden. Deze communicatie verloopt voor een belangrijk deel via al bestaande communicatiekanalen van de deelnemende partijen.

- Persbericht start Huisverbod binnen de veiligheidsregio Haaglanden
- Informatie voor de deelnemende organisaties t.b.v. de websites
- Folder uithuisgeplaatsten
- Folder partner en kinderen (Achterblijvers)

Op het moment dat er binnen de veiligheidsregio Haaglanden over een individuele zaak 'Huisverbod' contact is met de pers zal dit gebeuren via de betrokken gemeente.

Financiën

Zorg

De volgende middelen zijn voor de centrumgemeente Delft beschikbaar:

- Extra middelen, specifiek voor de versterking advies en steunpunt huiselijk geweld (Meldpunt Bezorgd), mede ten behoeven van de wet tijdelijk huisverbod, €198.627.
- Extra middelen voor de uitvoering van de wet huisverbod €173.350.

Deze middelen zullen gebruikt worden voor:

- De bereikbaarheid buiten kantooruren en directe hulp te plaatste bij (dreigend) huisverbod.
- Hulpverlening tijdens de tien dagen huisverbod (achterblijver en uithuisgeplaatste)
- Uitbreiding Meldpunt Bezorgd
- Interne coördinatie gemeente

Op dit moment is het (nog) niet duidelijk hoeveel huisverboden er jaarlijks zullen worden opgelegd. Het verwachte aantal huisverboden voor het DWO gebied is 90, waarvan 50 in Delft. Het gaat hierbij om een ruwe schatting, gebaseerd op de politiecijfers huiselijk geweld 2008.

De totale kosten zullen afhankelijk zijn van het totaal aantal opgelegde huisverboden. Dit zal gedurende het jaar scherp gemonitord worden.

Vanuit de stuurgroep 'Tijdelijk Huisverbod' ligt het voorstel aan de regiogemeenten om, daar waar de beschikbare middelen van de centrumgemeenten ontoereikend zijn, de kosten naar rato per afgegeven huisverbod te verrekenen.

Daarnaast wordt er binnen de veiligheidsregio Haaglanden op een uniforme wijze geregistreerd met als doel de resultaten te gebruiken voor een (reeds aangekondigde) discussie met het Rijk over aantallen huisverboden in relatie tot de beschikbaar gestelde middelen (voorzien eind 2009).

Gemeente

Uit de evaluatie van de pilotgemeente Venlo blijkt dat er gemiddeld 10,5 uur per casus nodig is voor het juridisch/bestuurlijk traject. Per casus is minimaal 3 uur nodig voor toetsing van de beschikking, archivering, planning en bewaking. Bij een beroepsprocedure en aanvraag voor een voorlopige voorziening loopt dit op tot circa 15 uur.

Aandachtspunt is dat in deze regeling de gemeente aansprakelijk kan worden gesteld als deze niet optreedt maar ook aansprakelijk kan worden gesteld als deze onterecht is opgetreden.

Voor de totale juridische bijstand binnen Delft gaan we uit van 50 meldingen. Hiervoor schatten wij in dat er ca 750 uur nodig zal zijn. De totale kosten voor deze bijstand schatten we op € 40.000 op jaarbasis. Voor deze specifieke taken ten behoeve van de bestuurlijke ondersteuning is er binnen het gemeentefonds € 7.000 beschikbaar gesteld. De resterende dekking voor 2009 ad €33.000 willen wij dekken uit de post onvoorzien en voor de navolgende jaren via begrotingsopbouw 2010-2013 uit nieuw beleid of tegenvallers.

Omdat ook hier onduidelijk is om hoeveel huisverboden het zal gaan kiezen we voor een groeimodel. Er wordt voor de juridische kant een extern juridisch bureau ingeschakeld. Aan het eind van 2009 vindt er een evaluatie plaats waarbij de interne organisatie bekeken wordt. Er kan dan besloten worden of het noodzakelijk is een juridisch medewerker voor het huisverbod in dienst te nemen.

Voorstel:

- Deze notitie als basis te laten dienen voor de aanpak bij de 'Wet Tijdelijk Huisverbod'
- Kennis te nemen van het feit dat de gemeente Delft extra middelen beschikbaar heeft, specifiek voor de versterking advies en steunpunt huiselijk geweld (Meldpunt Bezorgd), onder andere ten behoeve van de wet tijdelijk huisverbod, €198.627
- Kennis te nemen van het feit dat de gemeente Delft extra middelen beschikbaar heeft voor de uitvoering van de zorg van de wet tijdelijk huisverbod €173.350

- Akkoord te gaan met de begrotingswijziging 2009 t.b.v. de bestuurlijk - juridische ondersteuning uitvoering wet tijdelijk huisverbod.

Meegezonden bijlagen

- Procesbeschrijving
- Korte handleiding voor de burgemeester
- Modelbesluit ondertekeningsmandaat
- Beschikking van de burgemeester houdende het opleggen van een huisverbod
- Beschikking van de burgemeester houdende het intrekken van een huisverbod
- Beschikking van de burgemeester houdende het verlengen van een huisverbod
- Stoomschema huisverbod
- Werkafspraken trajectcoördinator